

Projectes escolars que fan país

El projecte educatiu “Com sona l’ESO” aterra a València el proper divendres. Aquestes trobades musicals entre instituts dels Països Catalans són el projecte senyer de la unió dels nostres joves, però no és l’únic. N’hi ha d’altres, com ara lligues de debat, proves de matemàtiques o, fins i tot, una gimcana per la ciutat que aprofita les noves tecnologies.

*Reportatge de Laura Roda Romero
Fotografies de Fernando Gimeno*

Encara recorde el meu primer encontre amb la música en català”, comença Irene de Luis, ara estudiant universitària. “Era l’any 2008, i el meu institut participava a la IX edició de Com sona l’ESO (CSE) a Carcaixent”, una trobada mu-

sical d’alumnes i professorat de música d’instituts públics del País Valencià, Catalunya i les illes Balears. “I tu, d’on ets?” era una de les preguntes que més sonaven, que donava peu a conèixer molts joves als quals ens unia una mateixa llengua i cultura”.

“Com sona l’ESO” va nàixer l’any 2000, de la mà d’un grup de professors dels Països Catalans, amb l’objectiu d’anar enllà de les quatre parets de l’aula i aplicar de forma pràctica els coneixements ensenyats a dins. Ara, 17 anys més tard, aquest projecte educatiu enceta →

→ una nova edició, amb la qual pretén repetir l'èxit de l'any passat, quan hi participaren al voltant de 1.400 joves de tot el territori. Enguany aterra, per primera vegada, a València, concretament a la Ciutat de les Arts i les Ciències. El concert coincideix amb la Primavera Educativa, una trobada promoguda per la Generalitat Valenciana de tota la comunitat educativa (professors, alumnes, pares i mares, sindicats, ajuntaments...) en què tindran lloc diferents activitats com ara tallers, congressos i debats, i que li fa l'ullet a la Primavera Valenciana de 2012, quan multitud de persones, amb el suport del moviment estudiantil, eixiren al carrer per protestar contra les retallades en l'educació pública.

CSE és un dels projectes més importants en aquest àmbit, on el català es barreja amb un llenguatge universal: la música. Alexis Calvo, director artístic, remarca que el projecte "defensa l'educació pública i artística i, és clar, la llengua, que hi té un paper fonamental". Els xiquets gaudeixen cantant les cançons en català, què és un altre dels objectius del projecte, "normalitzar la creació artística en la nostra llengua", aclareix Calvo.

I l'ESO com sona enguany, aleshores? Sona a modernitat, complicitat, il·lusió. Com cada any, els organitzadors posen en marxa un projecte artístic diferent, que no sols constitueix el tema principal del concert, sinó que també esdevé un eix vertebrador dels assajos. Si l'any passat el projecte era un passeig pels anys 60, enguany es tracta de viatjar al futur. "Pensem fer una òpera de ciència-ficció, un projecte molt innovador. La nostra intenció és que els alumnes tinguin accés a una música que no escolten mai", remarca Calvo. L'òpera està ambientada a l'any 2054 i gira al voltant de MISIM, un sistema operatiu ultraintel·ligent que 20 anys abans havia desbancat Apple i Google, el qual, de sobte, va desaparèixer. "El sistema comença a tenir sentiments, ahora que nosaltres ens informatitzem. I el cor serà el personatge principal", explica.

PROPOSTES EDUCATIVES.

A la fotografia anterior, un grup de joves realitza una coreografia al concert de "Com sona l'ESO 2015" a Xàbia. A la dreta, milers de xiquets participen en el mateix concert. Baix, un altre grup de joves participa en l'espectacle.

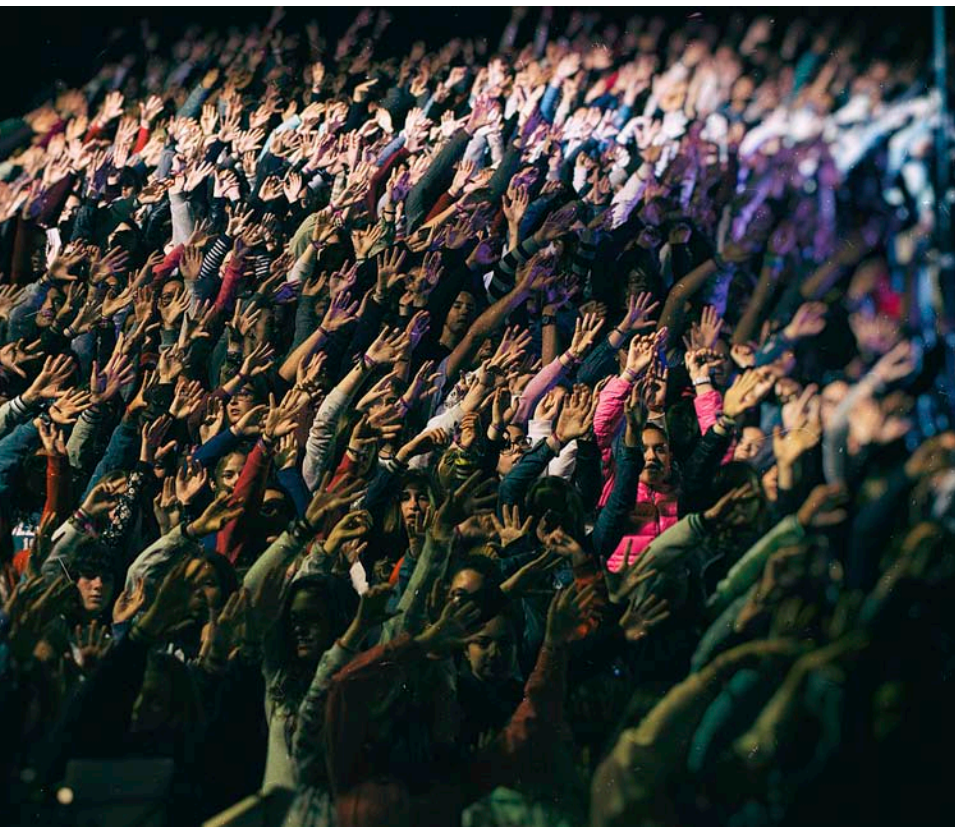
L'ESO també debat

"Com sona l'ESO" és, doncs, un dels projectes educatius de més èxit com a nexa d'unió entre els territoris de parla catalana, però no és l'únic. Enguany s'ha consolidat, de fet, amb un centenar d'instituts participants, la lliga de debat de secundària en català, organitzada per la Xarxa Vives. Després d'una edició pilot al 2014 i una edició al 2015 amb una modesta participació, la germana *menuada* de la lliga de debat universitària, que enguany ha celebrat la dotzena edició, ha doblat el nombre d'instituts participants. Els passats 29 i 30 d'abril, doncs, dotze equips de diferents parts dels Països Catalans participaren en la final de Lliga, que enguany se celebrava a la Universitat Politècnica de València.

Capacitat de persuasió, treball en equip, perfeccionament de l'oratòria... Aquestes són les habilitats que pretén potenciar la Xarxa Vives en els més joves. I, per descomptat, fomentar l'ús de la llengua compartida, així com normalitzar-la al llenguatge formal. "És enriquidor i molt positiu que puguem comunicar-nos en català amb joves de llocs diferents", aclareix Pedro Ruiz, membre de l'equip de l'institut Puig Cargol de Girona que ha participat en la fase final de la lliga, "per a nosaltres és prioritari salvar la nostra llengua i defensar-la en tots els territoris on es parla".

Fet i fet, l'intercanvi d'accents agrada molt als estudiants, que tenen l'oportunitat de conèixer les distintes variants dialectals del català, així com ser conscients de la seua riquesa de matisos. Joan Conejero és professor i capità de l'IES Civera Font de Canals (València), l'equip guanyador de l'última edició de la Lliga, amb el tema "Internet ens fa més lliures?". Conejero argumenta que "l'èxit de la tesi del nostre equip ha sigut aplicar la llibertat a casa nostra, perquè som els únics que hem parlat dels avantatges de la xarxa sobre el català, particularment".

Tanmateix, estan aquests projectes restringits a l'educació artística i l'oratòria? Per descomptat que no: la ciència també té el seu lloc. Les proves Cangur de matemàtiques es realitzen en molts països arreu del món, i des de finals dels anys 90 també als Països Catalans. Segons Antoni Gomà, secretari de la comissió Cangur de la Societat Catalana de Matemàtiques (SCM), "es tracta d'una activitat científica multitudinària per a estudiants de secundària, amb més de set milions de participants a tot el món". Als Països Catalans, les proves pioneres van ser les de Catalunya, al 1996, i amb els anys es van anar ampliant a més territoris de parla catalana, com el País Valencià, Andorra, les illes Balears, Catalunya Nord i la Franja de Ponent.

L'organització de les proves als Països Catalans depèn d'una comissió catalana-valenciana-balear. "Els anys en què és possible per a tothom fer la prova el mateix dia, els enunciats són comuns per a tot el Cangur en català", afirma Gomà. Però què vol dir això? El dia internacional de la prova és sempre el tercer dijous de març, i per tant coincideix plenament amb les Falles. En conseqüència, i com el País Valencià havia de retardar la seua prova, Catalunya i les Illes feien coincidir les seues proves amb les del País Valencià, celebrant el concurs més tard. Tanmateix, "l'evolució d'internet va fer que centres accedissin als enunciats d'un altre país, falsejant la prova", explica Gomà. Però, malgrat les dificultats, l'esperit no es perd: participar tots junts en la mateixa "manifestació matemàtica popular".

Ciutats virtuals

Així mateix, fa quatre anys nasqué a Barcelona el World Mobile City Project, una activitat que ajudava els estudiants de secundària a conèixer la ciutat a través de les noves tecnologies. Mitjançant l'ús d'aplicacions com Google Maps, Instagram o la Viquipèdia, els joves participaven en una gimcana de geolocalització en la qual havien de trobar diferents punts de la ciutat. Poc temps després començaren a sumar-se a la iniciativa instituts

del País Valencià, però que feien les seues pròpies gimcanes a ciutats valencianes. Segons un dels seus impulsors, Jordi Marín, de l'equip LaceNet que coordina el projecte, "aquesta gimcana es realitza simultàniament a totes les ciutats participants, de manera que es creen diferents mapes: un de global, un per ciutat i un per centre". En aquesta darrera edició participaren 4.000 alumnes, repartits entre les ciutats d'Alcoi, Barcelona, Castelló, Igualada, Manresa, València i tres pobles del Camp de Morvedre.

Els joves gaudeixen coneixent la ciutat d'una altra manera, alhora que aprenen a moure's de manera autònoma mitjançant els dispositius mòbils. L'associació Unentretants s'encarrega d'organitzar l'edició de la ciutat de València. Vicent Ferrer, un dels seus membres i professor a l'institut de Massamagrell, qui va participar enguany en el projecte, afirma que un dels seus objectius és "promoure l'ús de la nostra llengua a les noves tecnologies, a més de fomentar la utilització del transport públic en els més joves".

Tots aquests projectes tenen una cosa en comú: que els joves dels Països Catalans aprenen d'una manera diferent, i també potencien l'ús de la llengua. Fet i fet, petits projectes d'escala escolar que contribueixen a fer país i fer caure les fronteres administratives. ●

El Temps

Nova
maqueta
Nous
opinants
Nou
format
Nou
Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores